

Na podlagi sedmega in devetega odstavka 41. člena Zakona o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/08, 55/17, 177/20 in 100/22 – ZNUZSZS; v nadaljnjem besedilu ZPacP) ministrica za zdravje izdaja

PRAVILNIK O zVEM POOBLASTILIH

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina pravilnika)

S tem pravilnikom se ureja vsebino, način podaje, preklica in obveščanja ob spremembah zVEM pooblastila, s katerim pacient pooblašča drugo osebo, da lahko ta obdeluje osebne podatke, za katere je omogočen dostop preko portala zVEM.

2. člen

(definicije pojmov)

(1) posamezni izrazi v tem pravilniku imajo naslednji pomen:

1. Portal zVEM (v nadaljnjem besedilu: zVEM) pomeni informacijsko rešitev (spletna stran in mobilna aplikacija) v zdravstvenem informacijskem sistemu eZdravje, kot ga ureja prvi odstavek 14. člena Zakona o zbirkah podatkov (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 206/21 – ZDUPŠOP, 141/22 – ZNUNBZ, 18/23 – ZDU-1O, 84/23 – ZDOsk-1 in 112/24 - ZDIUZDZ; v nadaljnjem besedilu: ZZPPZ), ki ga upravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ) in pacientom in zdravstvenim delavcem omogoča obdelavo zdravstvenih in drugih podatkov iz 14.b člena ZZPPZ in Priloge 2 ZZPPZ, in obdelavo podatkov iz evidence zavarovanih oseb iz zakona, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje.

2. Pooblastitelj je oseba, ki v skladu s tem pravilnikom podeli zVEM pooblastilo.

3. Pooblaščenec je oseba, ki v skladu s tem pravilnik prejme zVEM pooblastilo.

4. zVEM pooblastilo je pooblastilo, s katerim pooblastitelj poda privolitev, da lahko pooblaščenec preko portala zVEM obdeluje podatke pooblastitelja, za katere je omogočen dostop preko portala zVEM in izvaja storitve na portalu zVEM v imenu pooblastitelja, če ta pravilnik ne določa drugače.

II. OBSEG zVEM POOBLASTILA IN POGOJI ZA POOBLASTITELJA IN POOBLAŠČENCA

3. člen

(obseg zVEM pooblastila)

- (1) Pooblaščenec lahko na podlagi zVEM pooblastila dostopa do podatkov pooblastitelja v portalu zVEM in izvaja storitve v okviru portala zVEM v imenu pooblastitelja.
- (2) Pooblaščenec lahko v imenu pooblastitelja izvaja vse storitve, ki so omogočene v okviru portala zVEM, razen:
 - oddaje prepovedi vpogleda v povzetek podatkov o pacientu,
 - oddaje izjav volje v skladu z zakonom, ki ureja pacientove pravice.
- (3) Nacionalni inštitut za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu_ NIJZ) objavlja nabor kategorij podatkov, do katerih je možno dostopati preko portala zVEM, in storitev portala zVEM na portalu zVEM na način, da so dostopne tudi neprijavljenim uporabnikom portala.
- (4) Informacijo o naboru kategorij podatkov, do katerih je možno dostopati preko portala zVEM, in storitvah zVEM nudita prvi nivo podpore uporabnikom eZdravja in kontaktni center Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS).
- (5) NIJZ pred uvedbo novih storitev v okviru portala zVEM, za katere presodi, da je potrebno posebno obvestilo pooblastiteljem, vsaj 15 dni pred uvedbo obvesti pooblastitelje na vsaj enega izmed kontaktnih podatkov iz Centralnega registra podatkov o pacientih (v nadaljnjem besedilu: CRPP).
- (6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko za pooblastitelja, ki ob oddaji pooblastila ali kadarkoli kasneje do trenutka obveščanja o novih storitvah ne zagotovi vpisa svoje mobilne telefonske številke ali elektronskega naslova v CRPP ali ne potrdi njihove pravilnosti, NIJZ obveščanje opusti. O uvedbi novih kategorij podatkov na zVEM ali novih storitvah, ki jih nudi zVEM, se tak pacient seznanja na način iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.
- (7) zVEM pooblastilo lahko pooblaščenec uveljavlja le preko portala zVEM in na način, določen v 11. iodstavku tega člena.
- (8) Datum začetka veljavnosti in datum konca veljavnosti zVEM pooblastila določa, v katerem obdobju je tehnično omogočeno, da pooblastitelj obdeluje podatke preko zVEM portala. zVEM pooblastilo omogoča vpogled tudi v zdravstveno dokumentacijo, ki je nastala pred datumom začetka veljavnosti zVEM pooblastila.
- (9) zVEM pooblastilo ne šteje za pooblastilo za zdravstvenega pooblaščenca, kot ga ureja ZpacP.
- (10) zVEM pooblastilo ne šteje za pooblastilo v skladu z zakonom, ki ureja upravne postopke.
- (11) Morebitna izjava pacienta o tem, komu, kdaj in katere informacije o njegovem zdravstvenem stanju sme, mora ali ne sme zdravnik ali druga oseba, ki jo zdravnik pooblasti, sporočiti, ki jo lahko v skladu z zPACP pacient poda pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti za posamezen medicinski poseg oziroma zdravstveno obravnavo ali za vse bodoče medicinske posege oziroma bodočo zdravstveno obravnavo pri posameznem

izvajalcu zdravstvene dejavnosti, nima vpliva na zVEM pooblastilo in podatke, s katerimi se lahko preko portala zVEM seznanijo pooblaščenec.

- (12) Če pacient za posamezen medicinski poseg oziroma zdravstveno obravnavo pri posameznem izvajalcu ne določi drugače, lahko izvajalec zdravstvene dejavnosti veljavno zVEM pooblastilo, dostopno v CRPP, smatra za pacientovo določitev bližnje osebe, ki mu v skladu s 5. odstavkom 45. člena ZPacP lahko sporoča informacije o zdravstvenem stanju.

4. člen

(pogoji za pooblastitelja in pooblaščenca)

- (1) zVEM pooblastilo lahko poda pacient, starejši od 15 let, ki mu ni odvzeta poslovna sposobnost.
- (2) zVEM pooblastilo se lahko podeli osebi, starejši od 18 let, ki ji ni odvzeta poslovna sposobnost in ima možnost dostopa do portala zVEM.
- (3) zVEM pooblastilo iz prvih dveh odstavkov tega člena preneha veljati ob odvzemu poslovne sposobnosti pooblastitelja ali pooblaščenca.
- (4) Za osebo, ki v skladu s prvim odstavkom tega člena ne more sama podati zVEM pooblastila, lahko zVEM pooblastilo:
- za otroka do 15. leta starosti podajo njegovi starši, pri čemer zVEM pooblastilo preneha veljati najkasneje ob dopolnjenem 15. letu starosti otroka,
 - poda skrbnik odrasle osebe, pri čemer zVEM pooblastilo preneha veljati, če oseba, ki je pooblastilo podala, nima več dodeljenega skrbništva.

III. **PODATKI ZA zVEM POOBLASTILO, NAČIN ODDAJE zVEM POOBLASTILA, VPIS zVEM POOBLASTILA IN OBVEŠČANJE)**

5. člen

(podatki za zVEM pooblastilo)

- (1) Pooblastitelj ob oddaji zVEM pooblastila poda:
- svoje podatke: enolični identifikator (EMŠO, ZZZS številka ali davčna številka), ime in priimek, datum rojstva, potrditev, da je pooblastitelj o nameri podaje zVEM pooblastila obvestil pooblaščenca, in podpis,
 - podatke pooblaščenca: enolični identifikator (EMŠO, ZZZS številka ali davčna številka), ime in priimek, datum rojstva,
 - datum začetka veljavnosti in datum konca veljavnosti pooblastila (pri čemer se pri podaji zVEM pooblastila za otroka pod 15 let upošteva omejitev veljavnosti iz prve alineje četrtega odstavka prejšnjega člena); pooblastitelj lahko določi, da je zVEM pooblastilo veljavno do preklica (brez določenega datuma veljavnosti),

- (2) Podpis pooblaščenca za vpis zVEM pooblastila v CRPP ni potrebna.
- (3) Vloga za podelitev zVEM pooblastila se vloži na obrazcu iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika.
- (4) Vloga za podelitev zVEM pooblastila za drugo osebo se vloži na obrazcu iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.
- (5) Vloga za preklic zVEM pooblastila se vloži na obrazcu iz Priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika..

6. člen
(način oddaje pooblastila)

- (1) zVEM pooblastilo lahko pooblastitelj poda ali prekliče:
 - elektronsko na portalu zVEM,
 - osebno, pri čemer postopek vpisa izvajajo vnašalci:
 - (a) pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, kjer ima izbranega osebnega zdravnika ali je opredeljen v dodatni ambulanti, in pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, kjer prejema zdravstveno oskrbo, pri čemer lahko izvajalci iz te alineje možnost oddaje in preklica pooblastila omejijo le na pooblastitelje, ki niso uporabniki portala zVEM,
 - (b) na izpostavah ZZZS,
 - (c) na območnih enotah NIJZ,
 - po pošti na naslov NIJZ ali ZZZS.
- (2) Pri oddaji pooblastila na način iz druge alineje prejšnjega odstavka lahko pacient vnaprej izpolni in podpiše vlogo za podajo zVEM pooblastila ali pa podpiše izpis iz informacijske rešitve ob vpisu pooblastila v CRPP, ki ga pripravi vnašalec.
- (3) Ob oddaji zVEM pooblastila se zagotavlja preverba identitete pooblastitelja oz. njegovega podpisa:
 - pri oddaji elektronsko preko portala zVEM se identiteta preverja ob prijavi na zVEM, vlogo pa pooblastitelj podpiše elektronsko,
 - pri osebni oddaji vnašalec vloge iz druge alineje prvega odstavka tega člena identiteto pooblastitelja, ki predloži podpisano vlogo ali osebno podpiše vlogo pred prevzemnikom, preverja s preverbo podatkov na osebni dokumentu pooblastitelja s fotografijo in v postopku potrdi preverbo identitete,
 - pri prejemu vloge po pošti NIJZ in ZZZS kot veljavne upoštevata le v celoti izpolnjene vloge z uradno overjenim podpisom pooblastitelja.
- (4) Vloga se hrani pri prejemniku vloge.
- (5) Vnašalce vlog, ki izvajajo postopek vpisa na način iz druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena, izvajalec zdravstvene dejavnosti, ZZZS ali NIJZ določi v skladu z internimi akti.

- (6) Ob vpisu zVEM pooblastila v CRPP se pri načinu oddaje vloge iz druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena shranijo tudi podatki o vnašalcu zVEM pooblastila. Pred začetkom vnosa mora vnašalec biti vpisan v zbirko NIJZ 16 iz priloge 1 zakona, ki ureja zbirke podatkov in s strani delodajalca dobiti ustrezno pooblastilo v Evidenci uporabnikov eZdravja iz priloge 2 zakona, ki ureja zbirke podatkov v zdravstvu.

7. Člen

(vpis zVEM pooblastila v CRPP in obveščanje)

- (1) Podatki o zVEM pooblastilu se preko zVEM ob načinu oddaje iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena ali informacijske rešitve, ki jo zagotavlja NIJZ, ob načinu oddaje iz druge ali tretje alineje prvega odstavka prejšnjega člena vpišejo v CRPP. Pri tem se zagotavlja avtomatizirano preverjanje pogojev iz 4. člena tega pravilnika glede starosti in podatka o odvzeti poslovni sposobnosti.
- (2) V primeru, da vpis vloge v CRPP ne uspe zaradi preverjanja pogojev iz 4. člena, vnašalec vloge pri načinu oddaje iz druge ali tretje alineje prvega odstavka prejšnjega člena o tem obvesti pooblastitelja, pri čemer navede le seznam vseh možnih razlogov, zaradi katerih vpis pooblastila lahko ne uspe. Obveščanje o neuspelem vpisu se ne šteje za upravni postopek.
- (3) zVEM pooblastilo začne veljati po vpisu v CRPP na datum začetka veljavnosti. zVEM pooblastilo velja do vključno dneva prenehanja veljavnosti (če je ta določen).
- (4) Pooblaščenec in pooblastitelj lahko v zVEM pooblastila, ki so vpisana v CRPP, kadarkoli vpogledata preko zVEM portala.
- (5) Ob vpisu pooblastila v CRPP ali prenehanju veljavnosti pooblastila se obvesti pooblastitelja in pooblaščenca preko zVEM portala in na aktivni elektronski naslov ali aktivno mobilno telefonsko številko iz CRPP, če sta na voljo.
- (6) Pooblaščenec se lahko zVEM pooblastilu kadarkoli odreče na elektronski način preko zVEM portala.

IV. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

(prehodne določbe)

- (1) NIJZ vzpostavi možnost za oddajo zVEM pooblastila preko zVEM portala v 15 dneh po začetku veljavnosti tega pravilnika.
- (2) ZZZS in NIJZ določita vnašalce in vzpostavita pogoje za prejem vlog za izdajo zVEM pooblastil najkasneje v 60 dneh po začetku veljavnosti pravilnika.
- (3) Izvajalci izbranih osebnih zdravnikov določijo vnašalce in vzpostavijo možnost oddaje pooblastila najkasneje v 120 dneh po začetku veljavnosti pravilnika.

(4) Izvajalci zdravstvene dejavnosti, kjer pacienti prejemajo zdravstveno oskrbo, določijo vnašalce in vzpostavijo možnost oddaje pooblastila najkasneje v 150 dneh po začetku veljavnosti pravilnika.

9. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu.

Ministrica za zdravje

Dr. Valentina Prevolnik Rupel

Št. 0070-5/2025

V Ljubljani, dne 6. februarja 2025

EVA: 2025-2711-0005

Priloga 1 – Vloga za podelitev zVEM pooblastila

Priloga 2 - Vloga za podelitev zVEM pooblastila v imenu druge osebe

Priloga 2 – Vloga za preklic zVEM pooblastila

PRILOGA 1: VLOGA ZA PODELITEV ZVEM POOBLASTILA

POOBLASTITELJ (oseba, ki daje zVEM pooblastilo):

Ime in priimek:	
Datum rojstva:	

Obvezen vpis **vsaj enega** od identifikatorjev **pooblastitelja**:

EMŠO	ZZZS številka	Davčna številka

Mobilna telefonska številka (neobvezno):	
Elektronski naslov (neobvezno):	

Vnos kontaktnih podatkov ni obvezen. Pooblastitelj, ki ne zagotavlja kontaktnih podatkov, ne bo obveščen o vpisu pooblastila /poteku veljavnosti pooblastila ali o novih storitvah zVEM.

Spodaj podpisani v skladu s pravilnikom o zVEM pooblastilih pooblaščam spodaj navedenega pooblaščenca za obdelavo mojih osebnih podatkov, ki so dostopni na portalu zVEM, in izvajanje storitev, ki jih omogoča portal zVEM, v mojem imenu. Izjavljam, da sem pooblaščenca seznanil z namero podelitve zVEM pooblastila.

POOBLAŠČENEC (oseba, ki prejme zVEM pooblastilo)

Ime in priimek:	
Datum rojstva:	

Obvezen vpis **vsaj enega** od identifikatorjev **pooblaščenca**:

EMŠO	ZZZS številka	Davčna številka

Pooblastilo velja od : (označite izbiro)		datuma podpisa ¹ :	
		določenega datuma (vpišite datum):	
Pooblastilo velja do : (označite izbiro)		preklica	
		določenega datuma (vpišite datum):	

Datum podpisa:	
Podpis pooblastitelja ² :	

¹ Ne glede na datum podpisa bo pooblastilo začelo veljati šele po tem, ko bo vpisano v Centralni register podatkov o pacientih (CRPP). Pooblaščenec in pooblastitelj bosta ob vpisu seznanjena na aktivno mobilno telefonsko številko ali elektronski naslov iz CRPP, če bodo na dan vpisa na voljo.

² Podpis mora biti **uradno overjen** (npr. na upravni enoti), **če vlogo pošiljate po pošti**. Pri osebni oddaji na ZZZS izpostavah, NIJZ ali pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti boste za oddajo vloge morali predložiti osebni dokument s fotografijo.

PRILOGA 2: VLOGA ZA PODELITEV ZVEM POOBLASTILA ZA DRUGO OSEBO³

POOBLASTITELJ (starš ali uradno dodeljen skrbnik osebe):

Ime in priimek:	
Datum rojstva:	

Obvezen vpis **vsaj enega** od identifikatorjev **pooblastitelja**:

EMŠO	ZZZS številka	Davčna številka

OTROK DO 15. LETA ali OSEBA, KI JE POD SKRBNIŠTVOM, za katerega bo pooblaščenec omogočen dostop do podatkov na zVEM:

Ime in priimek:	
Datum rojstva:	

Obvezen vpis **vsaj enega** od identifikatorjev **otroka ali osebe pod skrbništvom**:

EMŠO	ZZZS številka	Davčna številka

Spodaj podpisani v skladu s pravilnikom o zVEM pooblastilih pooblaščan spodaj navedenega pooblaščenca za obdelavo osebnih podatkov zgoraj navedenega mojega otroka ali osebe pod mojim skrbništvom, ki so dostopni na portalu zVEM, in izvajanje storitev, ki jih omogoča portal zVEM. Izjavljam, da sem pooblaščenca seznanil z namero podelitve zVEM pooblastila za mojega otroka ali osebo pod mojim skrbništvom.

POOBLAŠČENEC (oseba, ki prejme zVEM pooblastilo)

Ime in priimek:	
Datum rojstva:	

Obvezen vpis **vsaj enega** od identifikatorjev **pooblaščenca**:

EMŠO	ZZZS številka	Davčna številka

Pooblastilo velja od : (označite izbiro)	datuma podpisa ⁴ :	
	določenega datuma (vpišite datum):	
Pooblastilo velja do ⁵ : (označite izbiro)	preklica	
	določenega datuma (vpišite datum):	

Datum podpisa:	
Podpis pooblastitelja⁶:	

³ Vpis zVEM pooblastila za otroka je možen le za otroke, rojene v Sloveniji, saj se samo za te v Centralnem registru prebivalstva vodi podatek o starših otrok.

⁴ Ne glede na datum podpisa bo pooblastilo začelo veljati šele po tem, ko bo vpisano v Centralni register podatkov o pacientih (CRPP).

⁵ V primeru podelitve zVEM pooblastila za otroka se bo pooblastilo vpisalo največ do dopolnjenega 15. leta starosti otroka. V primeru, da je določen datum, do kdaj velja zVEM pooblastilo, pred 15. rojstnim dnevom otroka, se bo upošteval datum iz te vloge.

⁶ Podpis mora biti **uradno overjen** (npr. na upravni enoti), **če vlogo pošiljate po pošti**. Pri osebni oddaji na ZZZS izpostavah, NIJZ ali pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti boste za oddajo vloge morali predložiti osebni dokument s fotografijo.

PRILOGA 3: VLOGA za PREKLIC ZVEM POOBLASTILA

(oseba, ki preklicuje zVEM pooblastilo):

Ime in priimek:	
Datum rojstva:	

Obvezen vpis vsaj enega od identifikatorjev pooblastitelja:

EMŠO	ZZZS številka	Davčna številka

Spodaj podpisani v skladu s pravilnikom o zVEM pooblastilih preklicujem vsa zVEM pooblastila spodaj navedenega pooblaščenca za obdelavo mojih osebnih podatkov, ki so dostopni na portalu zVEM, in izvajanje storitev, ki jih omogoča portal zVEM, v mojem imenu.

POOBLAŠČENEC (oseba, ki ji bo zVEM pooblastilo preklicano)

Ime in priimek:	
Datum rojstva:	

Obvezen vpis vsaj enega od identifikatorjev pooblaščenca:

EMŠO	ZZZS številka	Davčna številka

Datum podpisa ⁷ :	
Podpis pooblastitelja ⁸ :	

⁷ Ne glede na datum podpisa bo preklic zVEM pooblastila začel veljati šele po tem, ko bo vpisan v Centralni register podatkov o pacientih (CRPP). Pooblaščenec in pooblastitelj bosta ob preklicu seznanjena na aktivno mobilno telefonsko številko ali elektronski naslov iz CRPP, če bodo na dan vpisa na voljo.

⁸ Podpis mora biti **uradno overjen** (npr. na upravni enoti), **če vlogo pošiljate po pošti**. Pri osebni oddaji na ZZZS izpostavah, NIJZ ali pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti boste za oddajo vloge morali predložiti osebni dokument s fotografijo.

Obrazložitev:

K 1. členu (vsebina pravilnika)

Pravilnik podrobneje določa način izvajanja sedmega odstavka 41. člena ZPacP, v katerem je določeno, da lahko pacient, ki je spodoben odločanja o sebi, za uresničevanje pravice seznanitve z zdravstveno dokumentacijo, pisno pooblasti katero koli osebo, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 32. člena ZPacP (gre za pogoje, ki jih mora ta oseba izpolnjevati, da je lahko imenovana za zdravstvenega pooblaščenca). Ta pravica se v pravilniku podrobneje določa za uporabo v kontekstu devetega odstavka 41. člena ZPacP, v katerem je določeno, da ima pacient na podlagi smiselne uporabne določb prejšnjih odstavkov 41. člena pravico do samostojnega dostopa do svojega elektronskega zdravstvenega zapisa.

Prvi člen določa osnovni namen pravilnika, ki je urejanje vsebine, načina podaje in preklica privolitve pacienta za obdelavo osebnih podatkov preko portala zVEM s strani druge osebe - pooblaščenca. Namen je podrobneje urediti postopek za oddajo zVEM pooblastil, ki omogočajo dostop do podatkov in izvajanje storitev portala zVEM v imenu pooblastitelja. Pravilnik določa tudi način obveščanja o zVEM pooblastilih.

K 2. člen (definicije pojmov)

V tem členu so definirani osnovni pojmi, ki se uporabljajo v pravilniku:

- "Portal zVEM" je določen kot del informacijskega sistema eZdravje, ki ga upravlja NIJZ in omogoča obdelavo zdravstvenih podatkov.
- "Pooblastitelj" je oseba, ki podeli zVEM pooblastilo.
- "Pooblaščenec" je oseba, ki prejme zVEM pooblastilo.
- "zVEM pooblastilo" pomeni dovoljenje pooblastitelja, da pooblaščenec lahko obdeluje njegove podatke na portalu zVEM in izvaja storitve, ki jih zVEM portal omogoča.

K 3. členu (obseg zVEM pooblastila)

Ta člen določa obseg pooblastila in njegove omejitve. Pooblaščenec lahko dostopa do podatkov pooblastitelja in izvaja storitve na portalu zVEM, razen določenih dejanj (npr. oddaje prepovedi vpogleda v zdravstvene podatke ali izjav volje v skladu z ZPacP). Prav tako določa obveznost NIJZ glede objave informacij o dostopnih zbirkah podatkov in novih storitvah zVEM in določa obvezo NIJZ in ZZZS, da informacije o vsebini, do katere lahko prideš z zVEM pooblastilom, zagotavlja preko svojih klicnih centrov. Glede na različne načine dostopnosti informacij se obveščanje (kot ga predvideva šesti odstavek) lahko po presoji NIJZ izvaja le s SMS sporočili ali elektronskimi naslovi (ki jih je pacient potrdil kot pravilne). Sedanje besedilo pa kljub temu da možnost, da NIJZ ob svoji presoji obvestilo posreduje tudi pisno na naslov pacienta, če drugega kontakta nima.

Peti odstavek poenostavlja postopek ob uvedbi novih storitev portala zVEM, saj omogoča pooblastiteljem, ki bi zaradi morebitnih novih storitev, ki bi jih pooblaščenec lahko izvajali na zVEM, o tem sprejeti odločitev v roku 15 dni. Na ta način ob uvedbi morebitne nove storitve, ki bi dodala nove funkcionalnosti, ne zahtevamo od tistih, ki so že podpisali pooblastilo, da ga ponovno podajo zaradi nove storitve. Obveščanje ne bo potekalo ob vsaki manjši nadgradnji portala zVEM, ki se dogaja neprestano, le ob vsebinsko večjih novih storitvah ali kategorijah podatkov, ki se uvajajo na zVEM po tem, ko je določeno pooblastilo bilo podano. Presoja o tem, kdaj se ob določeni novosti še posebej izvaja obveščanje, sprejme NIJZ.

Sedmi odstavek pojasnjuje, da pacient na podlagi pooblastila npr. ne more zahtevati od NIJZ in ZZZS, naj mu pisno posredujeta podatke, ki bi jih sicer (če bi uporabljal zVEM) lahko vpogledal preko zVEM. Glede na to, da se preko zVEM lahko seznanja z dokumentacijo obravnav pri vseh izvajalcih zdravstvene dejavnosti, pa v dvanajstem odstavku omogočamo, da lahko izvajalci zVEM pooblastilo smatrajo za pacientovo določitev bližnje osebe (če pacient za določeno obravnavo ni določil drugače).

Osmi odstavek pojasnjuje, kaj določa datum začetka veljavnosti in konca veljavnosti zVEM pooblastila. Datumi ne omejujejo vpogleda le na dokumentacijo iz tega obdobja, ampak le določajo obdobje, v katerem pooblaščenec lahko preko zVEM izvaja obdelavo podatkov za pooblastitelja (ne glede na to, da je ta lahko nastala precej pred tem, ko je bilo pooblastilo podeljeno).

Deveti odstavek pojasnjuje, da zVEM pooblastilo ni določitev zdravstvenega pooblaščenca, kot ga ureja ZPacP. Pooblaščenec torej z zVEM pooblastilom ne pridobi pravice odločanja o zdravstveni oskrbi, če pacient o njej ne bi mogel odločiti.

Deseti odstavek pojasnjuje, da zVEM pooblastilo ni pooblastilo za izvajanje upravnih postopkov. Teh je pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti malo, je pa taka navedba potrebna zaradi postopkov pri ZZZS, kjer je število upravnih postopkov precej večje.

Enajsti odstavek je za razumevanje zVEM pooblastila pomemben. Čeprav pooblastitelj lahko (to se izvaja na papirju) pri določenem izvajalcu npr. ne dovoli podajanja informacij o zdravstvenem stanju, to nima vpliva na to, da se bo pooblastitelj lahko na podlagi zVEM pooblastila lahko seznanil z izvidom te obravnave, če bo ta prispel v CRPP in bo preko zVEM viden. Na portalu zVEM ne bo možno individualno izbirati dokumentov, ki jih pooblaščenec vidi ali ne – vpogled v podatke je identičen vpogledu, kot jih ima pacient.

Dvanajsti odstavek omogoča, da izvajalec (če pacient za določeno obravnavo pri izvajalcu ni določil drugače) zVEM pooblaščenca šteje za bližnjo osebo, ki ji lahko sporoča podatke o zdravstvenem stanju pacienta.

K 4. členu (pogoji za pooblastitelja in pooblaščenca)

V navedenem členu je določeno, kdo lahko podeli in kdo lahko prejme pooblastilo. Pooblastitelj mora biti starejši od 15 let in (to lahko velja le za starost nad 18 let) mu ni odvzeta poslovna sposobnost. Ta starost je nižja od starosti, ko oseba lahko določi zdravstvenega pooblaščenca (32. člen ZPacP), pri čemer pravilnik smiselno povzema določilo četrtega odstavka 45. člena ZPacP, po katerem lahko o tem, komu sme

zdravnik sporočiti informacijo o zdravstvenem stanju, odloča pacient z dopolnjenim 15. letom starosti.

Drugi odstavek določa, da mora pooblaščenec biti starejši od 18 let in poslovno sposoben. Določilo »da ima možnost dostopa do portala zVEM« ne pomeni, da se pooblastilo ne more podeliti osebi, ki si še ni uredila digitalnega potrdila za dostop ali se na zVEM še nikoli ni registrirala, ampak izloča osebe, ki v SI ne morejo pridobiti digitalnega potrdila, ki jim omogoča dostop do SiPass ali niso v Centralnem registru prebivalstva (kar pomeni, da se jim tehnično ne more omogočiti dostopa do zVEM portala), npr. tuji državljani brez prebivališča v Sloveniji. Pri tem ne gre za diskriminatorno obravnavo, le dejstvo, da zVEM pooblastila oseba, ki na zVEM ne more priti, ne more izvrševati.

Posebna pravila veljajo za mladoletne osebe pod 15 let starosti - starši lahko tretji osebi podelijo dostop do podatkov otroka, vendar se tako zVEM pooblastilo lahko podeli največ do dopolnjenega 15. leta starosti otroka (po tem lahko zVEM pooblastilo podeli otrok sam).

Podobno je s podelitvijo dostopa do podatkov osebe, ki je pod skrbništvom – to lahko podeli skrbnik, vendar taka zVEM pooblastila tretji osebi prenehajo veljati, če oseba skrbništvo izgubi.

K 5. členu (podatki za zVEM pooblastilo)

V tem členu so določeni obvezni podatki, ki jih je treba predložiti ob oddaji vloge za vpis zVEM pooblastila. Glede na to, da ni potreben podpis pooblaščenca, je pooblastitelj tisti, ki potrdi, da je glede namere podelitve pooblastila že informiral pooblaščenca. Glede na nabor podatkov pooblaščenca, ki je potreben za vpis, je preprečena možnost napake pri določitvi pooblaščenca. Glede na to, da pooblastitelj (ki se mora izkazati z osebnim dokumentom) z oddajo zVEM pooblastila omogoča dostop do svojih zdravstvenih podatkov, bo določanje, komu se zVEM pooblastilo podaja, stvar skrbne presoje vsakega posameznika.

K 6. členu (način oddaje pooblastila)

V navedenem členu so določene možnosti za podelitev in preklic zVEM pooblastila (elektronsko, osebno pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, na ZZS, NIJZ ali po pošti).

Menimo, da je ključno za to, da bodo pacienti, ki so digitalno manj spretni, lahko pooblastilo oddali tam, kjer izvajajo zdravstvene obravnave, zato so kot prevzemniki vlog navedeni izvajalci, kjer ima pacient izbranega osebnega zdravnika ali pa izvaja obravnavo. Za vpis zVEM pooblastila ni potrebno zdravstveno znanje, zato lahko izvajalci zdr. dejavnosti način oddaje pooblastila organizirajo tudi na administrativni točki za vse ambulate pri izvajalcu. Izrecno je omogočeno, da izvajalci ne izvajajo vpisovanja zVEM pooblastil za osebe, ki imajo zVEM dostop in lahko zVEM pooblastilo vpišejo sami. Pacient ima možnost oddaje pooblastila tudi na ZZS izpostavah (v času uradnih ur za stranke), območnih enotah NIJZ (v uradnih urah ambulant, kjer bodo

sprejemali vloge) ali po pošti (pri čemer se lahko za preprečevanje morebitnih zlorab lahko upošteva le vloge z overjenim podpisom pacienta).

Vlogo hrani prevzemnik vloge (ali v zdravstveni dokumentaciji pacienta ali v skladu z načrtom hrambe dokumentacije).

V petem odstavku je določeno, da vnašalce vlog določijo možni prejemniki vlog (izvajalci zdravstvene dejavnosti, NIJZ ali ZZZS) skladno z internimi akti.

Z zagotavljanje revizijske sledi in možnost ugotavljanja, kje se nahaja pooblastilo v papirni obliki, se ob shranjevanju pooblastila v CRPP hrani tudi podatek o vnašalcu pooblastila. Glede na to, da morajo biti vneseni v RIZDDZ, se v CRPP hrani njihova RIZDDZ številka. Dodeljena RIZDDZ številko omogoča, da se pri revizijski sledi ne hranijo drugi identifikatorji vnašalcev (EMŠO ali davčna številka). Glede na to, da se pri vnosu od vnašalcev zahteva skrbno preverbo identitete, taka zahteva po mnenju predlagatelja ni nesorazmerna. Med zdravstvene sodelavce, ki se jih lahko vpiše v RIZDDZ, sodi tudi zdravstveno administrativni sodelavec.

K 7. členu (vpis zVEM pooblastila v CRPP in obveščanje)

V tem členu je določen postopek vpisa pooblastila v Centralni register podatkov o pacientih (CRPP) in avtomatizirano preverjanje pogojev iz 4. člena.

Pri morebitnem neuspelem vpisu se pooblastitelju ne pojasnjuje, kaj je razlog, da vpis ni uspel. Npr. ne želimo, da vnašalec pooblastitelja seznanj s tem, da ima pooblaščenec odvzeto poslovno sposobnost. Posebej pojasnjujemo, da ne gre za upravni postopek, kar pomeni, da se ob neuspelem vpisu ne izdaja odločba in da se na obvestilo ne da pritožiti.

Pooblastilo začne veljati na datum veljavnosti, pri čemer pa ne more veljati, dokler ni vpisano v CRPP. Na datum prenehanja veljavnosti pooblastilo velja do izteka dneva (preneha torej veljati minuto po 23.59).

Pooblaščenec in pooblastitelj lahko vpogledujeta v vsa vpisana pooblastila (koga je določena oseba pooblastila in kdo je pooblastil osebo).

Peti odstavek ureja obveščanje pooblastitelja in pooblaščenca ob prenehanju veljavnosti ali vpisu pooblastila. Tudi tukaj se oseba, ki v CRPP ne zagotovi veljavnih kontaktnih podatkov, zanaša na vpogled v pooblastila le preko zVEM.

Šesti odstavek določa možnost pooblaščenca, da brez navedbe razlogov kadarkoli sam prekine veljavnost pooblastila in s tem izgubi dostop do podatkov pooblastitelja. Kot možnost, kako to naredi, dopuščamo le zVEM portal. Oseba, ki si dostopa do zVEM portala ni uredila, tudi ne more izvajati možnosti, ki jih ji zVEM pooblastilo daje, torej tudi nima potrebe po njegovem preklicu, saj ga v praksi ne izvršuje.

Opredeljeni so tudi roki veljavnosti pooblastila, obveščanje pooblastitelja in pooblaščenca ter možnost odpovedi pooblastila.

K 8. členu (prehodne določbe)

V navedenem členu je določeno prehodno obdobje za vzpostavitev pogojev za prejem vlog in implementacijo pravilnika pri ZZZS, NIJZ in izvajalcih izbranih osebnih zdravnikov.

K 9. členu (končna določba)

V navedenem členu je določeno, da pravilnik prične veljati dan po objavi v Uradnem listu.

K Prilogam:

V prilogah so navedeni obrazci, ki jih lahko pacienti izpolnijo in predložijo, če zVEM pooblastilo urejajo osebno ali po pošti. Oblika obrazca ali predložitvev točno na tem obrazcu ni obvezna, pacient pa mora predložiti obvezne podatke (neobvezni podatki so le elektronski naslov in mobilna številka pooblastitelja).